



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

licistransiturum, qui nisi eum bibisset, transire non posset: nec finis terroris nisi consummata passione, terrori succederet: quia post mortem eius per virtutum gloriam apostolicæ infirmitatis scandalum pelleretur. Intende lector his verbis pia diligentia, ne sint tibi vasa mortis.

Luc. 22. 6
Marc. 16. 6

SI CHRISTVS MERUIT SIBI ET NOBIS: ET

quid sibi & quid nobis.

D I S T I N C T. XVIII.

DE merito etiam Christi prætermittendum non est, de quo quidam dicere solent, quod non sibi, sed membris tantum meruerit. Meruit quidem membris redemptionem, à diabolo, à peccato, à pœna & regni resurrectionem: ut amota ignea romphea, libere pateret introitus: sed & sibi meruit impassibilitatis & immortalitatis gloriam, sicut ait Apostolus, Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem a crucis: propter quod & Deus exaltauit illum, & dedit illi nomen quod est super omne nomen. Aperte dicit Apostolus, Christum propterea exaltatum per impassibilitatis gloriam, quia est humiliatus per passionis obedientiâ. Humiliatus ergo passionis meritum fuit exaltationis: & exaltatio præmium humilitatis. Vnde Aug. exponens præmissum capitulum ait. Vt Christus resurrectione clarificaretur, prius humiliatus est passione. Humilitas claritatis est meritum: claritas, humilitatis est præmiû. Sed hoc totum factum est in forma serui. In forma Dei semper fuit & erit claritas. Item Ambr. idê capitulum tractâs ait, Quid & quantum humilitatis mereatur hic ostêditur. His testimoniis euidentis fit, quod Christus per humilitatē & obedientiam passionis meruit clarificationē corporis: nec id solû, sed etiâ impassibilitatem animæ. Anima enim ipsius ante mortē erat passibilis, sicut caro mortalis: sed post mortē merito humilitatis & animâ impassibilis

A Quomodo verbi seu Christi incarnatione ordinatur ad nostram redemptionem, quantum ad usum voluntatis prout respicit exitum merendâ.

Aug. tract. 104. in fine ad illud 10. 17. clarifica filium tuû.

Ambr. ad silud 2. ad Philip. propter quod & Deus in carne

P p bilis

bilis facta est, & caro immortalis. Verum a. anima sic facta impassibilis, quando caro facta est immortalis, sc. ipso resurrectionis momento, de auctoritate nobis certum non est. Sed vel mox post carnis separationem anima impassibilitate donata est, aut in resurrectione, quando caro reffloruit.

Quod à conceptu meruit sibi Christus hoc quod per passionem.

Nec solum hoc meruit Christus, quando patri obediens crucē subijt: sed etiā ab ipsa conceptione ex qua homo factus est, per charitatem & iustitiā, & alias virtutes, in quarū plenitudine fuit secundum hominem conditus, sibi tantū meruit, quantum post per martyrij tolerantiam. Tanta n. plenitudo spiritualium charismatum in eo fuit, quā in eis proficere nō potuit: & ideo melior ipsius anima fieri non potuit, quā ab initio suę cōditionis extitit, quia proficere in meritis non valuit. Unde Gregor. ait. Non habuit omnino Christus iuxta animæ meritū, quo potuisset proficere: in membris a. quæ nos sumus; quotidie proficit. Non ergo plus meruit sibi per crucis patibulum, quā à conceptione meruit per gratiam virtutum. Non ergo profecit secundum animæ meritum, quantum ad virtutē meriti: profecit tamen, quantum ad numerū meritorum. Plura n. habuit merita in passione, quam in conceptione: sed maioris virtutis non exiterunt in merendo plura, quā ante fuerant pauciora. Meruit ergo à conceptione non modo gloriam impassibilitatis & immortalitatis corporis, sed etiā impassibilitatem animæ. Per quid? Per obedientiam & voluntatem perfectam, quæ non tunc primo habuit, nec maiorem cum patri cepit & mori, obediens n. perfectus, & bonus extitit secundum hominem, ex quo fuit homo. Habuit ergo anima illa aliquod bonum in se post mortē, quod nō habuit ante. Num ergo beator vel melior fuit quam

Greg. hom.
6. sup̄r. 27. e.
shielem ex-
ponens illud.
Exod. 23.
Facies in
candelabrū
describit.

Ad Phil. 2. 6

quam ante? Absit, quod melior fuerit: quia nec sanctior, nec gratia cumulator. Nec etiam beator fuit in Dei contemplatione, in quo precipue beatitudo consistit. Potest tamen dici in hoc beator fuisse, quia ab omni miseria immunis. Ex quo nequit inferri simpliciter, quod beator fuerit.

De eo quod scriptum est, Donavit illi nomen, quod est super omne nomen. C

Nec tantum gloriam impassibilitatis & immortalitatis meruit, sed etiam donari sibi nomē, quod est super omne nomen sc. honorificentiam, quod vocatur Deus: hoc tamen nomē ante mortem habuit. Habuit n. hoc nomen Dei filius, in quantum Deus est, ab eterno per naturam: in quantum vero homo factus est habuit ex tempore, per gratiā. Veruntamen Aug. dicit nemini donatū esse illud nomen, non Deo quia illud nomen habuit cū in forma Dei: tantū erat: Sed cum dicitur, Propter quod illum exaltauit, & donavit illi nomen, quod est super omne nomē: satis apparet propter quid exaltauerit, i. ppter obedientiā, & in qua forma exaltatus sit. In qua n. forma crucifixus est, in ea exaltatus est, & in eadem donatū est ei nomen, vt cum ipsa forma serui nominetur vnigenitus filius Dei, intelligatur hoc illi donatum est vt homini, quod iam habebat idem ipse Deus. Hoc ergo per gratiā accepit, vt ipse ens homo vel subsistens in forma serui, i. in anima & carne, nominetur & sit Deus. Sed nunquid hoc tunc meruit? supra enim dictum est, quia hoc tantum bonum homo ille non meruit. Quomodo ergo hic dicitur, Propter obedientiam donatum est ei hoc nomen? Secundū, tropum illum in scriptura creberrimum hoc capiendum est, quo dicitur res fieri, quando innotescit. Post resurrectionem vero, quod ante erat in euidenti positum est, vt scirent homines & dæmones. Manifestationem ergo illius nominis donavit ei

P p 2

Deus

*Aug. li. 2. ca.
5. in fin. contra
Maximū
tom. 6.*

*Glo. ordin.
ad illud ad
Phil. 2. Et do
navit illi
nomen.*

Matth. 28.

Deus post resurrectionem: sed illam meruit per obedientiam passionis, qui eo quod obediuit patiendo exaltatus est resurgendo: & per hoc manifestatum est nomen. Hoc eodem tropo usus est etiam Dominus post resurrectionem dicens, Data est mihi omnis potestas in celo & in terra: non tunc primo acceperit, sed quam ante habebat, tunc manifestata est potestas. Ceterum Ambr. dicit nomen illud donatum esse Deo, non homini: & videtur secundum verborum superficiem oppositum Aug. sed intelligentia non obuiat, licet diuersum sapiat. Nam Ambr. de naturali donatione id dictum intelligit, quia æternaliter pater generando dedit filio nomen: quod est super omne nomen, sc. esse Deum per naturam: quia genuit ab æterno filium plenum & sibi æqualem Deum. Quod tamen nomen Apost. propter passionis obedientiam Christo donatum dicit. Sed præmissa locutionis modo accipiendum est.

Si Christus sine omni merito illa habere potuit.

Si vero queritur, Vtrum Christus illam immortalitatis & impassibilitatis gloriam, & nominis Dei manifestationem, sine omni merito habere potuerit: sane dici potest, quia humanam naturam ita gloriosam suscipere potuit, sicut in resurrectione extitit. Nomenque suum etiam aliter hominibus manifestare potuit: sed homo passibilis esse non potuit sicut fuit, & ad illam gloriam sine merito peruenire. Potuit quidem peruenire ad illam sine merito passionis, quia potuit consumpta mortalitate immortalitatis gloria vestiri: sed non sine merito iustitiae & charitatis, aliarumque virtutum. Non enim Christus homo esse potuit, in quo plenitudo virtutum & gratiae non fuerit. Nec virtutes ei inesse potuerunt silicio mortalitatis induto, quin per eas mereretur. Habens ergo has virtutes secundum hominem passibilem ac mortalem, non potuit non mereri gloriam immortalitatis. Non ergo potuit

Amb. in commentariis ad Gal. ca. 2. ad Phil. donauit illi nomen, Et gloss. ord. ad illud Deus exaltauit: ca. 2. eiusdem epistolae.

potuit factus mortalis sine merito gloriam impassibilitatis, ac immortalitatis manifestationem Dei nominis consequi. Potuit tamen hoc assequi sine merito passionis, quia per passionem nil sibi meruit, quod non ante per virtutes meruerit.

De causa mortis, & passionis Christi. E

Ad quid ergo voluit pati & mori, si ei virtutes ad merendum illa sufficiebant? Pro te, non pro se. Quomodo pro me? Ut ipsius passio & mors tibi esset forma & causa. Forma, virtutis & humilitatis: causa, gloriæ & libertatis. Forma, Deo usque ad mortem obediendi: & causa, tuæ liberationis ac beatitudinis. Meruit enim nobis per mortis ac passionis tolerantiam, quod per prædicentiam non meruerat, scilicet aditum paradisi, & redemptionem à peccato, à pœna à diabolo: & per mortem eius hæc nos adepti sumus, scilicet redemptionem, & filiorum gloriæ adoptionem. Ipse enim moriendo factus est hostia nostræ liberationis. Sed quomodo per mortem nos à diabolo, & à peccato redemit, & aditum gloriæ aperuit? Decreuerat Deus in mysterio, ut ait Ambr. propter primum peccatum non intro mitti hominem in paradysum, id est ad Dei contemplationem non admitti, nisi in vno homine tanta existeret humilitas, quæ omnibus suis proficere posset: sicut in primo homine tanta fuit superbia, quæ omnibus suis nocuit. Non est autem inuentus inter homines aliquis, quo id posset impleri, nisi leo de tribu Iuda, qui aperuit librum, & soluit signacula eius, implendo in se omnem iustitiam, id est consummatissimam humilitatem, qua maior esse non potest. Nam omnes alij homines debitores erant, & vix unicuique sua virtus sufficiebat & humilitas. Nullus ergo eorum hostiam poterat offerre sufficientem reconciliationi nostræ. Sed Christus homo sufficiens, & perfecta fuit hostia: qui multo amplius est humiliatus, amaritudinē mortis gurgendo,

Pp 3 stando,

Qualiter per mortem redemit nos & aditum regni aperuit.

Amb. in commentariis ad illud ca. 5. ad Rom. Ada, qui est forma futuri. tom. 5. Apoc. 5. 6.